అమ్మ

తోరక రామారావు

వెంకటస్వామి ఆగాడు

ఆతగాడి వెనుక గల సి ఆర్ పి వాళ్ళు ఆగారు

ఏడుపు వినపడ్డది మళ్ళీ

చెవులు రిక్కించి విన్నాడు వెంకటస్వామి

అర్ధరాత్రి దాటింది ఆకాశం మేఘావృతమైవుంది నగరం, మతకలహాల మహమ్మారి వల్ల అలసి సొలసి వుంది కర్ఫ్యూ కూడా వుంది

ఏడుపు వినపడ్డవేపు వెంకటస్వామి నడిచాడు వెనుక సి ఆర్ పి వాళ్ళు అనుసరించారు

గల్లీలోకి మళ్ళారు

బూట్ల క్రింద రాళ్ళు నలిగిపోతున్నాయి

ఆ గల్లీ అంతా చీకటిగావుంది గలీజుగాకూడా వుంది చెత్తా చెదారంతో వళ్ళంతా పుళ్ళు, గజ్జి వచ్చిన తల మాసినవాడిలా వుంది ఆ గల్లీ

ఆ గల్లీలో ఓ దుకాణం ముందు గుడ్డల్లో చుట్టిన చోట నుండి ఏడుపు ఉండి ఉండీ వస్తున్నది

వెంకటస్వామి ఆ గుడ్డల దగ్గరకు వెళ్ళేందుకు అడుగు ముందుకు వేశాడు

ఠైరో సి ఆర్ పి సార్జెంట్ ఆపాడు

కుచ్‌బి నైహోతా! వెంకటస్వామి చెప్పాడు వెళ్ళి వంగిచూశాడు

క్షణం ఆలోచిస్తూనే వుండిపోయాడు ఆశ్చర్యంగా!

క్యాహై?

బచ్చీ! బహుత్ చోటా బచ్చీ! వెంకటస్వామి ఆ పసిపాపను చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు అప్పుడు సి ఆర్ పి వాళ్ళూ దగ్గరకు వచ్చారు

నెలల పసికందు

వెంకటస్వామి ఎత్తుకునేసరికి ఏడుపు ఆపింది ఆ పసికందు

ఆ గల్లీ అంతా దుకాణాలే! మరి ఈ పసికందు ఎక్కడనుంచి వచ్చింది? వెంకటస్వామికి సమాదానం దొరకలేదు

చలో సి ఆర్ ఎ సార్జెంట్ అన్నాడు

ఏ బచ్చీకూ క్యాకర్నా?

ఛోడ్‌కేఆవ్!

వెంకటస్వామికి మనసొప్పలేదు ప౯కందు! వదిలేసి వెడితే, ఏ కుక్కో, ఎల్కో చంపెయ్యడం ఖాయం పైగా మతకలహాలు కర్ఫ్యూవల్ల జనం బయటకు రావడంలేదు తెల్లారితే కర్ఫ్యూ ఎప్పుడు సడలిస్తారో కూడా తెలియదు

చలో సార్జెంట్ తొందరచేశాడు

వెంకటస్వామి పసికందును తీసుకునే బయలు దేరాడు!

నడుస్తూనే ఆలోచించాడు వెంకటస్వామి

పోలీసుస్టేషన్‌కు వెళ్ళి, ఈ పసికందును అక్కడ అప్పచెప్పేస్తాడు వాళ్ళు ఆ ఎల్లను ఏ అనాద శరణాలయానికో జేరుస్తారు అంతటితో తన బాద్యత తీరిపోతుంది

ఈ ఎల్లది ఏ కులమో? ఏ మతమో ఎవరికి పుట్టిందో? ఎవరికన్నా అక్రమ సంతానమేమో!

మతం పేరిట జనం గొంతులు కోసుకుంటు న్నారు ప్రాణాలకు విలువ లేకుండాపోయింది రోజూ గృహదహనాలు హత్యలు, కత్తిపోట్లు దొమ్మీలు లూటీలు జరుగుతున్నాయి అలాంటి సమయంలో ఈ పసికందు మరణిస్తే యేం?

వెంకటస్వామి ఆలోచిస్తూనే తెల్లారిందాకా డ్యూటీ చేశాడు సి ఆర్ పి దళానికి దారి చూపుతూ ముందు నడిచాడు

తెల్లవారుతుండగా ఓ యింటి తలుపు తెరిపించి కాసిని పాలు ఆ పాపగొంతులో పోశాడు

తెల్లవారింది

వెంకటస్వామి డ్యూటీ దిగే వేళయింది

పసికందును పోలీసుస్టేషనులోకి తీసుకవెళ్ళి, వళ్లోపెట్టుకు కూర్చున్నాడు

సెంట్రీ అడిగాడు ఎవరని?

చెప్పాడు

యస్ ఐ అడిగాడు!

చెప్పాడు

సర్కిల్ వచ్చాడు కేకలేశాడు

బుద్ధుందా నీకు డ్యూటీ చెయ్యవయ్యా అంటే వీదులెంట తిరిగి ఈ పిల్లముండను వెంటతెచ్చావ్! చూడు ప్రజాసేవ చెయ్యాలంటే ఈ పోలీసు ఉద్యోగం మానెయ్యి రాత్రింబవళ్ళు కాపలా కాయలేక చస్తుంటే ఈ పిల్లముండను తెచ్చిపెట్టావ్! చూడు తీసుకెళ్ళి ఆ మూసీలోనో చెత్తకుండీలోనో పారెయ్యి ఏ ముండ కన్నదో దీన్ని

ఎల్ల ఆకలై ఏడుస్తున్నది ఉగ్గబట్టి

స్టేషనంతా హడావుడిగావుంది ఎక్కడో పాలవ్యాను తగలెట్టేశారు మరోచోట ఓ గుడి తలుపులు బద్దలుకొట్టి విగ్రహాలు ధ్వంసం చేశారు పంది మాంసం తెచ్చి మశీదులో పడేశారు మత సామరస్యం కోరిన నాయకుడిని ఎవరో గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు కాల్చిచంపారు

నువ్వేందుకిక్కడ? కొంపకుపో! అన్నం తిని మళ్ళీ డ్యూటీకి రా

ఏడ్చిఏడ్చి ఆ పసికందు ముహం ఎర్రబడ్డది అలసి సొక్కిపోయింది ఎక్కిళ్ళు పెట్టసాగింది

పుణ్యానికి పోతే పాపం ఎదురౌతుందేమో? ఈ పిల్ల ఆకలికి తాళలేక తనచేతుల్లోనే హరీ అంటుందేమో వెంకటస్వామికి భయమేసింది

ఆ ఎల్లను తీసుకుని ఇంటిదారి పట్టాడు

ఈ ఎల్లను ఏంచెయ్యాలి?

రాత్రంతా డ్యూటీ చెయ్యడంవల్ల వళ్ళంతా నొప్పులు పైగా ముసలితనం ఊపిరాడకుండా రాత్రింబవళ్ళు డ్యూటీ చెయ్యడం–వెంకటస్వామికి అసహనం ముంచుకొచ్చింది ఒక్రవెత్తు చంకన ఎల్ల నడవటమే కష్టంగావుంది వీదుల్లో మనిషిలేడు ఆవులు కొన్ని నడిరోడ్డుమీద పడుకొనున్నాయి అంతే! ఊరంతా స్మశానశాంతి!

ఇంట్లో అడుగు పెట్టేసరికి భార్య పార్వతమ్మ చేస్తున్న పని ఆపి వెంకటస్వామిని చూసి ఇప్పటి దాకా యాడ చచ్చావ్! ఇంత ప్రొద్దెక్కిందాకా రాకపోతే ఎవడన్నా పొడిచాడేమో చచ్చి ఏ దవాఖానాలో వున్నావో అని అదిరిచస్తున్నా అని వెంకటస్వామి చేతిలో పసిఎల్లను చూసి ఏంది తెచ్చావ్? అని దీన్నెక్కడ తెచ్చావ్? అని గదమాయించింది

వెంకటస్వామి మాట్లడలేదు పసిఎల్లను నేలమీద పడుకోబెట్టి తనూ చదికలబడ్డాడు

ఏంది రాయిలా మాట్టాడవు నువ్వు తెచ్చే లచ్చలు యాడమిగులుతయ్యో అని ఈ పిల్ల ముండను తెచ్చావా? నేనేడ సుఖపడతానో అని దిగులుగా వుందా? ఉన్న సంతు చాలదనా మళ్ళీ దీన్నేసుకువచ్చావ్?

వెంకటస్వామి మాట్లాడదల్చుకోలేదు

చాత్రాగాడు బీడీ కాల్చాడు ఆలోచిస్తూనే వున్నాడు చాలాసేపు పార్వతమ్మ పనులు చేస్తూ సతాయిస్తూనేవుంది

యింద! యాడకన్నా ఎళ్ళి పాలట్టుకురా! ఆ ముండగొంతులో పోస్తా! చస్తే ఆపాపం నాకు చుట్టుకుంటుంది అంది పార్వతమ్మ

వెంకటస్వామి గిన్నెతీసుకు పాలకోసం వెళ్ళాడు గల్లీలో ఒక రిద్దరు తిరుగుతున్నారు పాలు ఇమ్మే పెంటమ్మ తలుపు వేసివుంది తలుపు తట్టాడు

ఎవ్రూ! పాలులేవు

నేను పెంటమ్మా! కాసిని పాలు కావాలి

పెంటమ్మ తలుపుతీసి, వెంకటస్వామిని చూసి పాలు పోశాగా! మళ్ళొచ్చావేంటి? అని అడిగింది

ఎల్లదానిక పాలుగావాలి

పిల్లెవరూ? మనవరాలొచ్చిందా?

వెంకటస్వామి అవుననలేదు–కాదనలేదు

పెంటమ్మ పాలుపోసింది

లెక్కరాసుకో అని చెప్పి వెంకటస్వామి వచ్చాడు

ఇంటికొచ్చేసరికి, పార్వతమ్మ ఎల్లకు వళ్ళు తుడిచి ఆడిస్తున్నది

ముండ సక్కటిది! అని ముద్దెట్టుకుంది

బోజనాలప్పుడు ఆ పిల్ల ఎక్కడదొరికిందో ఆ వివరాలు చెప్పాడు

దారిపొయ్యే తద్దినాన్ని వెంటతెచ్చుకోవడమంటె

యిదే! ఇంకో ఆర్నెల్లకు డ్యూటీ దిగతావుగదా! ఆ తర్వాత మనమే ఏ కొడుకు దగ్గరకో వెళ్ళాలి తా దూర కంతలేదు, మెడకో డోలని, దీన్నేడపెట్టుకుంటామ్ పైగా ఇదాడముండ! మనకొద్దు తీసుకెళ్ళి ఎవరికన్నా ఇచ్చేయ్యి! లేదా యాడన్నా

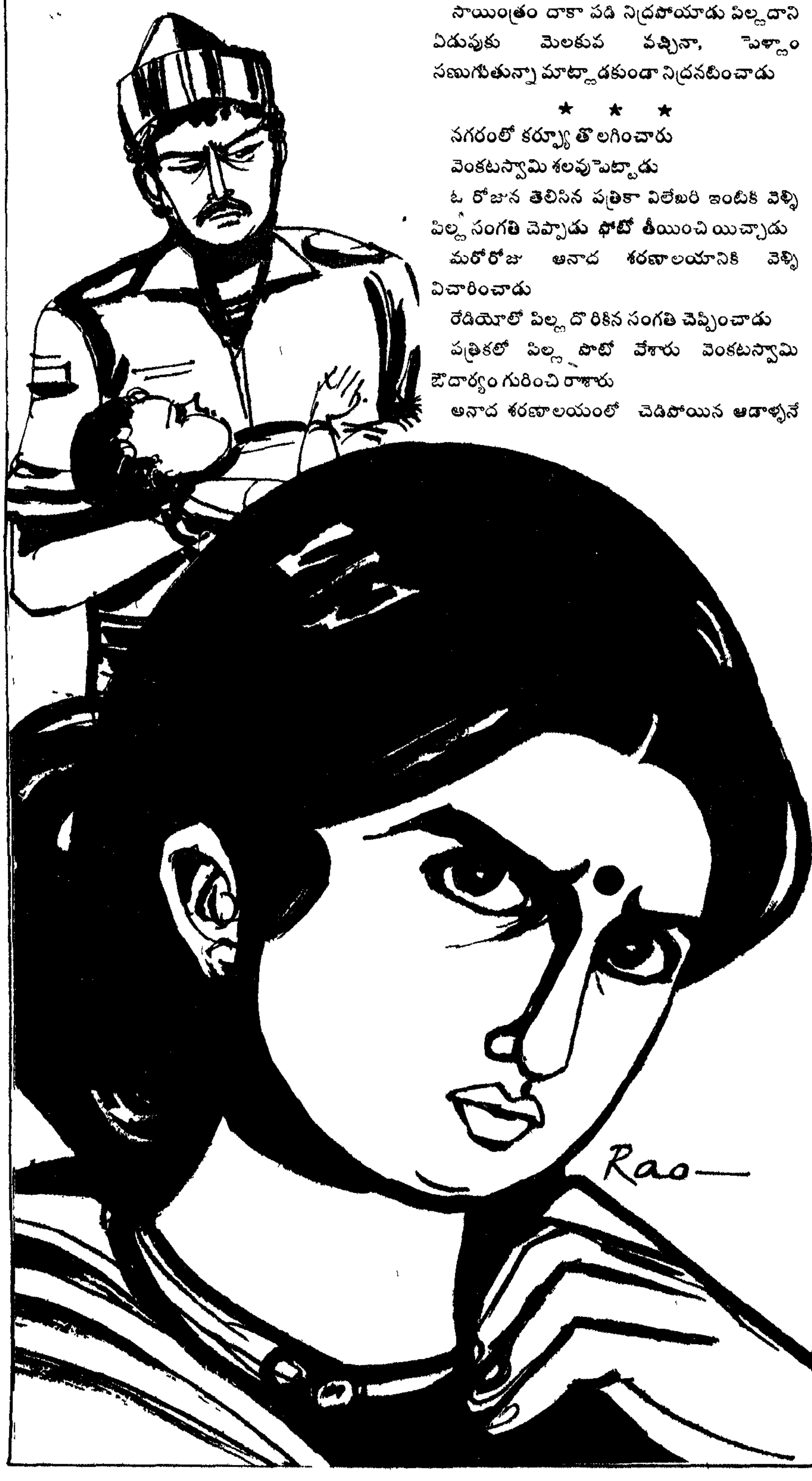

వదిలేయ్యి నే చావలేను నాకూ ఓపికలేదు కళ్ళు కాపట్టంలేదు ఆయాసం ఈ వయస్సులో, పిల్లలను పెంచడం నాచేతగాదు ఆ తర్వాత నీ ఇష్టం

వెంకటస్వామి పెళ్ళాం చెప్పిందాంట్లో దోసబబు ఏం కనపడలేదు

సాయింత్రం దాకా పడి నిద్రపోయాడు పిల్లదాని ఏడుపుకు మెలకువ వచ్చినా, పెళ్ళాం సణుగుతున్నా మాట్లాడకుండా నిద్రనటించాడు

* * *

నగరంలో కర్ఫ్యూ తొలగించారు

వెంకటస్వామి శలవుపెట్టాడు

ఓ రోజున తెలిసిన పత్రికా విలేఖరి ఇంటికి వెళ్ళి పిల్ల సంగతి చెప్పాడు ఫోటో తీయించి యిచ్చాడు

మరో రోజు అనాద శరణాలయానికి వెళ్ళి విచారించాడు

రేడియోలో పిల్ల దొరికిన సంగతి చెప్పించాడు

పత్రికలో పిల్ల ఫోటో వేశారు వెంకటస్వామి ఔదార్యం గురించి రాశారు

అనాద శరణాలయంలో చెడిపోయిన ఆడాళ్ళనే చేర్చుకుంటామనీ, మరీ నెలల పిల్లను చేర్చుకోమన్నారు

రేడియో ప్రకటన విని, ఒకాయన వచ్చాడు పిల్లను చూచాడు

ఈ పిల్ల నిజంగానే దొరికిందా?

ఈ పిల్ల హిందువా? ముస్లిమా, క్రైస్తవురాలా?

నే తీసుకెళ్ళాక, మళ్ళీ తల్లిదండ్రులు వచ్చి తీసుకెళతామంటే?

అన్నిటికీ వెంకటస్వామి సమాదానాలు చెప్పాడు

మేం హిందువుల పిల్లనే పెంచుకుందామనుకున్నాం! ఈ పి ల్లేమొ, ముస్లిముల ఏరియాలో దొరికిందాయె! పైగా తల్లితండ్రీ తెలియదంటున్నారాయె అని అనుమానాలు, సందేహాలు వ్యక్తం చేశాడాయన

పార్వతమ్మకు చిరాకేసింది ఓ పెద్దమడిసీ! బాగా ఇనుకో! వంకాయలు హిందువు అమ్మినా, తురకాయిన అమ్మినా వంకాయలే! ఈ పిల్ల ఆడపిల్ల! అంతే! ఏ మతం అయితేనేం? ఏం కులమైతేనేం? ఇష్టమైతే తీసుకపో!

ఆ వచ్చినాయిన వెళ్ళిపొయ్యాడు

ఓ దయానిదిగారు ఐదు రూపాయల చందా ఇచ్చాడు పిల్లపాలకోసం!

పిల్లకు జ్వరమొస్తే డాక్టరు దగ్గరకూ తీసుకెళ్ళాడు వెంకటస్వామి మందులు కొన్నాడు

పిల్ల సమస్య అయింది వెంకటస్వామికి! దిగులు పట్టుకుంది

ఇప్పుడేడిస్తే ఏం లాబం! ఎనకా ముందు చూడకుండా ఎంట తెస్తివి, అనుబవించు! అంది పార్వతమ్మ

ఓ రోజు తోటి కానిస్టేబుల్ యాకూబ్‌కు చెప్పుకున్నాడు తన బాద

యాకూబ్ అంతా సావదానంగా విని చూడు వెంకటస్వామీ! నా మాట ఇను ఆ పిల్లను తీసుకెళ్ళి ఏ తెల్లవారు ఝూమునో, ఏ ఆస్పత్రి దగ్గరో బస్‌స్టాపులోనో వదిలెయ్యి తిరిగి చూడకుండా ఇంటి కెళ్ళు! ఆ పిల్ల సంగతి మర్చిపో! అంతే! అని సలహా ఇచ్చాడు

ఓ రాత్రంతా ఆలోచించి, వెంకటస్వామి, నిర్ణయాని కొచ్చాడు

కన్నోళ్లకు లేని జాలీ యావ తన కెందుకూ? ఎవరెట్లాపోతే, చస్తే తన కేం? అంతే! ఈ పిల్లముండను తీసుకెళ్ళి వదిలేస్తే సమస్య పరిష్కార మవుతుంది!

ఆ ఆలోచన వచ్చాక, మనస్సు తేలికైంది చా త్రాగి, గడ్డం గీసుకున్నాడు వెంకటేశ్వర స్వామికి మ్రొక్కుకున్నాడు తను పాపం చేస్తే దయతో క్షమించమని!

పిల్లదాన్ని ఇటుతే!

దేనికి?

నీ యమ్మ! ఉన్న ఇబ్బందులతోడు ఇదెందుకు పదిహేను రోజుల నుంచీ బుర్ర ఖరాబైంది, దీని గురించి ఆలోచించీ, ఆలోచించి! తీసుకెళ్ళి యాడన్నా వదిలేసొస్తా!

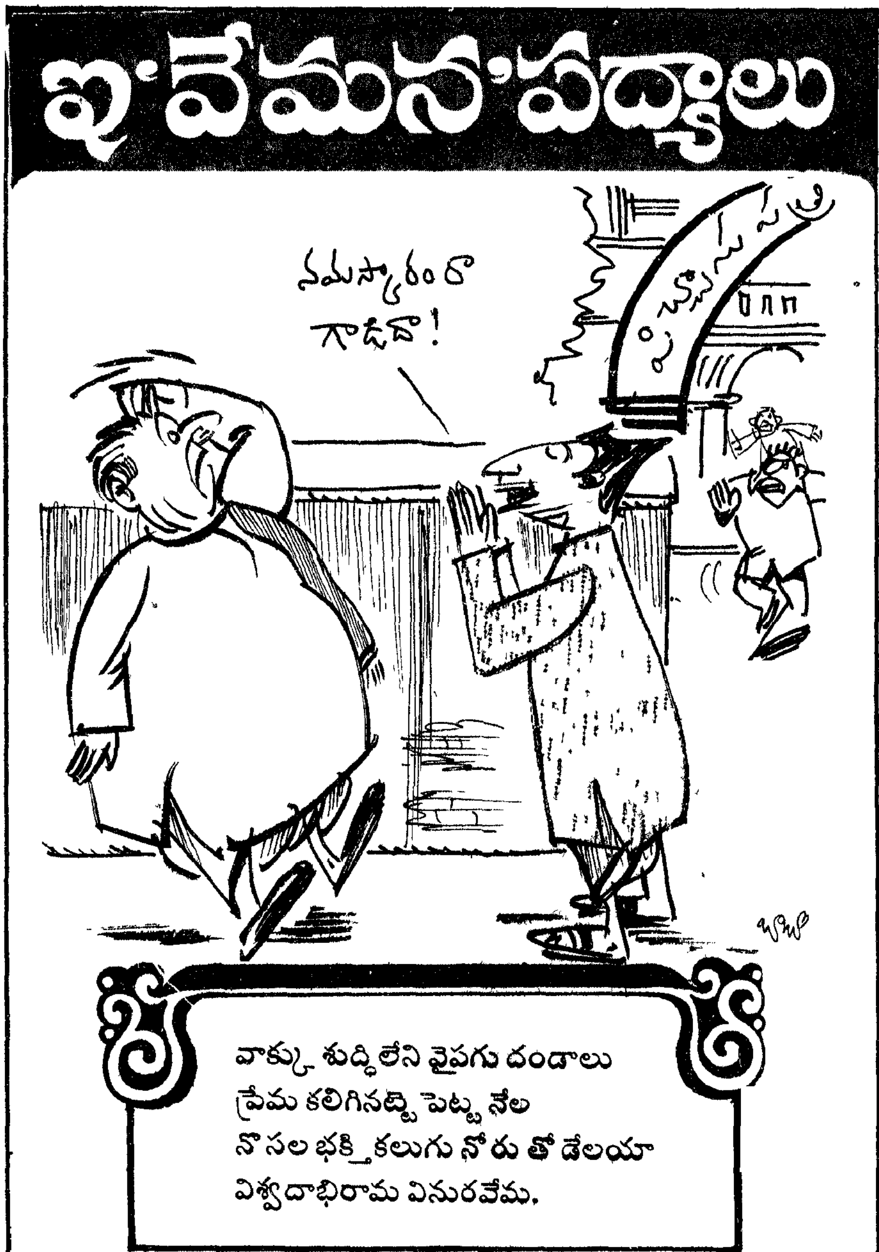

అమ్మ

నిశ్చయించుకున్నావా?

ఆఁ!

పార్వతమ్మ, క్షణం వెంకటస్వామి వేపు విచిత్రంగా చూసింది

చాపమీద పడి నిద్రపోతున్న పిల్లను చూసింది

పిల్ల గుప్పిట్లు మూసుకుని, ఓ ప్రక్కకు తిరిగి నిద్రపోతున్నది ఎర్ర తేలులా వుంది పిల్ల తొలకరి వానకు తలెత్తిన గరిక పీచుల్లా నెత్తిమీద జుత్తు! నిమ్మ తొనల్లా పెదవులు! నుదుటపై చాదు బొట్టు

ఏందాలోచన! ఇచ్చెయ్యి! తొందర చేశాడు వెంకటస్వామి తెల్లారితే జనం చూస్తారు యాడన్నా వదిలి పెట్టేందుకు కుదరదు!

పార్వతమ్మ పిల్లను గుండెలకు అద్దుకుంది

ముండ చక్కగా వుంది ఏది రోజులబట్టి దీనికి నీళ్ళు బొయ్య కాళ్ళ మీదేసుకు పాలు బొయ్య ప్రొద్దు పోతావుంది ఈ పిల్లది చేతుల్తో కాళ్ళతో తన్నుతావుంటే, చిన్నతనం నా తొలి చూలు రోజాలు జ్ఞాపకం వస్తున్నాయి ఏ అమ్మ కన్నదో! నా ప్రక్కలో వుంది ఇన్నాళ్ళూ మొదట్లో ఈ దయ్యం దేనికనుకున్నా ఏమిటో దీన్ని తీసుకెడతానంటే ఎట్లాగో వుంది!

అందుకనేనె, తీసుకెళ్ళి వదిలేశొస్తా! రోజాలు గడిచే కొద్దీ ఇడవడం వదలడం కుదరదు

పార్వతమ్మ ఆ పిల్లను ముద్దెట్టుకుంది

మీరంత ఖచ్చితంగా తీసుకెడతానంటే నేనెందుకు వద్దనాలి తీసుకెళ్ళండి ఉంచుకున్న కొద్దీ, మమకారం పెరగటమేగానీ, ఇంకేం లేదు!'

మరిచ్చెయ్యి

ఉండండి! పిల్ల ముండకు కాసిని పాలు పడతాను మళ్ళీ ఏ వేళకు, ఏ అమ్మ చేతుల్లో పడుతుందో!

వెంకటస్వామి బీడీ కాలుస్తూ కూర్చున్నాడు

క్షణాలు గడిచాయి నిముషాలు, సాగి పావుగంటకూడ అయింది- పార్వతమ్మ ఊడిపడ లేదు

ఏందే! తొందరగా తీసుకరా! కేకేశాడు అసహనంగా!

ఏందా గావు కేకలు! పిల్ల ఝడుసుకో గలదు

పాలు పట్టడం కాలేదా?

అయింది!

మరింక ఆలశ్యం దేనికి?

సడేలే! కాస్త ఓ చెంబెడు నీళ్ళు పోసి గౌనేసి ఇస్తా! కూర్చో!

వెంకటస్వామి కక్కలేక మింగలేక కూర్చున్నాడు

తూర్పు తెల్లవార సాగింది

కాకులు కలకలం చేయసాగాయి!

సిటీ బస్సుల రొద ఎక్కువైంది

నగరం వళ్ళు విరుచుకు కళ్ళు తెరుస్తున్నది

పార్వతమ్మ ఊడిపడ లేదు!

వెంకటస్వామికి చిర్రెత్తుకొచ్చింది! దూకుడుగా గదిలో కెళ్ళాడు

పాపకు గౌనేసి వుంది నుదుట చాదు బొట్టు పాప పార్వతమ్మ వళ్ళో ఆమె పసుపుతాడు పట్టుకుని, ఆమె మొహంలోకి చూస్తూ ఊ కొడుతున్నది

పార్వతమ్మ, ఆ పాప కళ్ళల్లోకి చూస్తూ వుంది ఆమె కళ్ళల్లో ఆర్ద్రత వుంది కరుణ వుంది, కన్నీరూ వుంది

పార్వతమ్మ అమ్మ ఆకృతి దాల్చి, వుంది

వెంకటస్వామికి నోట మాట రాలేదు

పార్వతీ అన్నాడు గొంతు గద్గదమవగా!

పార్వతి కళ్ళెత్తి చూసింది! ఆమె కళ్ళల్లో వేయి దీపాల వెలుగుంది!

ఒరె! వెంకట్‌గా! రిటైర్‌మెంటు యాభై అయిదు నుంచి యాభై ఎనిమిది ఛేశారా అంటూ యాకూబ్ వచ్చాడు

నిజమా అన్నాడు వెంకటస్వామి

ఇదిగో, పేపరు చూడు

పార్వతమ్మ పిల్ల నెత్తుకు వచ్చి, మా తల్లి వచ్చిన వేళావిశేషమే ఇది అంది, ఆ పిల్లను ముద్దెట్టుకుంటూ!

ఏంది వెంకటస్వామి! ఆ పిల్లను వదిలేస్తా మంటివే!'

వెంకటస్వామి మాట్లాడ లేదు! పేపర్లో మొహం దాచుకున్నాడు

పార్వతమ్మ అంది! అన్నయ్యా! గొడ్డొచ్చిన వేళ! బిడ్డొచ్చిన వేళ అన్నారు! లక్ష్మిదేవిలా శుక్రవారం వచ్చింది యింటికి పైగా, నా కంతా మగబిడ్డలేగా! ఆళ్ళకూ మగ బిడ్డలే! అందుకే ఈ పిల్లను ఉంచుకుంటాం! పెంచుకుంటాం!

ఎంతయినా పార్వతమ్మ ఆడది! పైగా బిడ్డల తల్లి! ఆ తల్లికి తెలుసు తల్లి ప్రేమ అంటే ఏమిటో అనుకున్నాడు, బిడ్డనూ, ఆమె నెత్తుకున్న తల్లిని చూసి యాకుబ్ □